

Klasa V b – środa- 13.05.2020r.

Temat:Polska w unii z Węgrami i Litwą.

- 1.Zapisz temat do zeszytu.
- 2.Przeczytaj temat z podręcznika str. 195-198.
3. zapisz notatkę do zeszytu.

1)Polska pod panowaniem Ludwika Węgierskiego(Andegaweńskiego).

- Śmierć Kazimierza Wielkiego w 1370 r.-wygaśnięcie dynastii Piastów.
- Na tronie polskim zasiadł Ludwik Węgierski(okres unii personalnej między Polską a Węgrami).
- Ludwik miał dwie córki: starsza Maria i młodsza Jadwiga, chciał, aby jedna z nich przejęła tron w Polsce po jego śmierci(prawo nakazywało,aby był to potomek męski).
- 1374 Ludwik Węgierski wydał przywilej w Koszycach obniżono podatek radlny (od łana chłopskiego) z12gr. na 2gr. Moźnowładcy wyrazili zgodę na koronację jednej z córek(zmiana prawa).
- Po śmierci Ludwika w 1382r. Na króla wybrano Jadwigę.
- 1384r.- koronacja 10-letniej Jadwigi na króla Polski. Rządy w jej imieniu sprawowali panowie małopolscy,szukali jej męża, miał być nim Jagiełło,książę pogańskiej Litwy.

Zadanie:Przeczytaj uważnie podpunkt z podręcznika , pt”Wschodni sąsiad- Litwa” i odpowiedz na pytanie ,**Dlaczego Krzyżacy najeżdżali na państwo litewskie w XIV w.?**.....

patrz mapa str. 196-poszukaj Litwy, jej stolicy Wilna, Żmudzi, która oddzielała Państwo Krzyżackie od Państwa Kawalerów Mieczowych w Inflantach (w 1237r. Obydwa zakony połączyły się).

Zapamiętaj : Litwa była ostatnim państwem pogańskim w Europie, najeżdżanym przez Krzyżaków. Krzyżacy zagrażali Polsce i Litwie.

2) **Zawarcie unii polsko - litewskiej w Krewie. 1385r.-unia w Krewie(personalna) postanowienia:**

- książę litewski Jagiełło ma poślubić Jadwigę Andegaweńską- króla Polski
- warunkiem zawarcia małżeństwa był chrzest Jagielly i całej Litw

W 1386r.-Odbyła się koronacja Władysława Jagiełły.

3) Jadwiga i Władysław dali początek nowej dynastii , panującej w Polsce i na Litwie- Jagiellonów(1386-1572).

4) Znaczenie Jadwigi Andegaweńskiej:

- Odzyskanie Rusi Halickiej
- odnowiła Akademię Krakowską (patrz, podręcznik. Str. 197)
- zmarła bezdzietnie w 1399r.

Zadania: 1 Przeczytaj podpunkt: "Konsekwencje unii w Krewie" i wypisz skutki unii w Krewie dla Polski i dla Litwy.

2 Poniżej zostały przedstawione przyczyny zawarcia unii w Krewie. Określ te, które skłoniły stronę polską i te, które skłoniły stronę litewską, a które oba państwa. Oznacz je P, L, P i L.

- Najazdy pod pretekstem chrystianizacji
- chęć odzyskania Pomorza Gdańskiego
- zagrożenie ze strony Krzyżaków
- dążenie do przyjęcia chrztu
- chęć wydania za mąż władczyni

czwartek, 14.05. 2020r.

Temat: Wielka wojna z Zakonem Krzyżackim.

1. Zapisz temat do zeszytu.
2. Przeczytaj podpunkt z podręcznika str. 198.
3. zapisz notatkę do zeszytu.

1) Przyczyny wybuchu wojny:

- Polska dążyła do odzyskania Pomorza Gdańskiego
- książę litewski Witold (stryjeczny brat Władysława Jagiełły) wsparł powstanie antykrzyżackie na Żmudzi
- Władysław Jagiełło obiecał pomoc Litwie w wojnie z Krzyżakami

2) Wojna rozpoczęła się w 1409r.

- Krzyżacy zajęli ziemię dobrzyńską
- W okresie jesienno-zimowym trwał rozejm (czasowe przerwanie wojny)
- ściągano wojska z Europy (strona polsko-litewska-30 tys., Krzyżacy 20 tys.)
- w czerwcu 1409. wojska polskie i litewskie (dowodził nimi książę Witold) pod Czerwińskiem.

15 lipca 1410r. - bitwa pod Grunwaldem

- wojskami polsko-litewskimi dowodził król Władysław Jagiełło
- była to jedna z największych bitew średniowiecza
- potęga krzyżacka została załamana
- w bitwie poległ wielki mistrz zakonu Ulrich von Jungingen
- Król Władysław oblegał Malbork, ale go nie zdobył

3) wojna zakończyła się pokojem w Toruniu- 1411r.

- Litwa odzyskała Żmudź
- Polska odzyskała ziemię dobrzyńską
- Pomorze Gdańskie pozostało w rękach krzyżackich

4)konflikt polsko-krzyżacki omawiany był na soborze w Konstancji 1414-1418

- Polskę reprezentowali: Paweł Włodkowic(rektor Akademii Krakowskiej), Mikołaj Trąba(prymas Polski), Zawisza Czarny.

5) 1413r. Unia w Horodle- nowa unia polsko-litewska

- ustanowiono unię personalną
- Polska i Litwa miały wspólnie wybierać władcę
- 50-rodzom litewskim nadano polskie herby

Zadania:

1. Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe.

- Na mocy pokoju w Toruniu Polska odzyskała Pomorze Gdańskie i ziemię dobrzyńską.
- Po zwycięstwie pod Grunwaldem wojska polskie zdobyły Malbork.
- W bitwie pod Grunwaldem wojskami polsko-litewskimi dowodzili król Władysław Jagiełło i wielki książę Witold..

2) Obejrzyj film, do którego podaję linki napisz krótką recenzję.